

Z Á P I S N I C A

zo IV. riadneho zasadnutia Rady vlády Slovenskej republiky pre duševné zdravie

Miesto: Kongresová sála MZ SR

R.Č: S18282-2022-S-RVDZ-023

Dátum: 26. 09. 2022 o 14:00 hod.

Zoznam prítomných, ospravedlnených a neprítomných je uvedený v prezenčnej listine, ktorá tvorí prílohu 1 k zápisnici.

Program zasadnutia:

1. Otvorenie zasadnutia
2. Prerokovanie a schválenie programu zasadnutia
3. Informácia o zmenách v Rade vlády SR pre duševné zdravie, výsledkoch hlasovania o členoch výborov a o plnení úloh vyplývajúcich z uznesení rady
4. Informácia o návrhu na zriadenie Národného registra duševných ochorení (materiál č. S20775-2021-S-RVDZ-010 Zber a spracovanie údajov o duševnom zdraví)
5. Informácia o vypracovaných odporúčaniach k plneniu strategických cieľov Národného programu duševného zdravia a práca pracovných skupín pri výboroch RVDZ
6. Prerokovanie Návrhu na zmenu štatútov výborov RVDZ kvôli doplneniu zástupcov klinických logopédov
7. Prerokovanie a schválenie Dodatku č.1 k Štatútu výboru pre primárnu prevenciu
8. Prerokovanie a schválenie Dodatku č.1 k Štatútu výboru pre kvalitu starostlivosti o duševné zdravie
9. Prerokovanie a schválenie Dodatku č.1 k Štatútu výboru pre výskum
10. Prerokovanie a schválenie Dodatku č.1 k Štatútu výboru pre odbornú prípravu a vzdelávanie
11. Diskusia k implementácii Európskeho rámca pre zlepšenie starostlivosti o duševné zdravie a o spolupráci s paneurópskou koalíciou pre duševné zdravie
12. Prerokovanie a schválenie Návrhu na vytvorenie finančného mechanizmu a o zabezpečení podmienok na podporu aktivít primárnej prevencie v oblasti duševného zdravia
13. Rôzne
14. Záver

Bod č. 1 – Otvorenie zasadnutia

Podpredsedníčka Rady vlády Slovenskej republiky pre duševné zdravie p. Lenka Dunajová Družkovská (ďalej len „podpredsedníčka Rady“) otvorila zasadnutie Rady vlády Slovenskej republiky pre duševné zdravie (ďalej len „Rada“). P. Desanka Kanderová (ďalej len „tajomníčka Rady“) následne informovala prítomných o zastupovaniach, respektíve neprítomnosti na zasadnutí. Predsedníctvo Rady na zasadnutí reprezentovali pán Gabura (zastupoval pani Gaborčákovú) a pani Klimová.

Zistený počet členov s hlasovacím právom prítomných na zasadnutí: 26

Minimálny počet hlasov potrebných na prijatie uznesenia: 14

(počet prítomných členov s hlasovacím právom sa pri jednotlivých bodoch programu nemenil, p. Klimová mala pri hlasovaní 3 hlasy – ako podpredsedníčka RVDZ, prezidentka SKP a poverená zastupovaním p. Hajdúka; p. Dubovcová mala pri hlasovaní 2 hlasy – ako zástupkyňa Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek a poverená zastupovaním p. Ondrejku)

Bod č. 2 – Prerokovanie a schválenie programu zasadnutia

Podpredsedníčka Rady oboznámila zúčastnených s programom a otvorila rozpravu k návrhu programu zasadnutia Rady, podpredsedníčka následne dala hlasovať o schválení návrhu programu zasadnutia. Program bol prijatý jednohlasne.

Schválený program zasadnutia tvorí prílohu 2 k zápisnici.

Bod č. 3 – Informácia o zmenách v Rade vlády SR pre duševné zdravie, výsledkoch hlasovania o členoch výborov a o plnení úloh vyplývajúcich z uznesení rady

Predsedníčka Rady odovzdala slovo tajomníčke Rady, ktorá informovala o zmenách v zložení Rady, výsledkoch hlasovania o členoch výborov a o plnení úloh vyplývajúcich z uznesení Rady.

Informácia tvorí prílohu 3 k zápisnici.

Bod č. 4 – Informácia o návrhu na zriadenie Národného registra dušených ochorení

Podpredsedníčka Rady odovzdala slovo HO MZ SR pre odbor psychiatria p. Izákovej, ktorá v úvode zosumarizovala kroky RVDZ, NCZI sa v roku 2021 obrátil na p. Izákovú ako hlavnú odborníčku MZ SR v odbore psychiatria, aby prejednali náležitosti súvisiace s Národným registrom duševných ochorení (NRDO), o čom informovala aj RVDZ, nasledovalo stretnutie s p. Trechovou a so zástupcom spoločnosti Softech, ktorá zabezpečuje technickú stránku veci. Pri stretnutí dospeli k predstave, že Národný register je dvojmodulový. Jeden modul by mal zabezpečovať starostlivosť o duševné zdravie, čo nie je portfóliom psychiatrov, nakoľko ide o preventívne aktivity. Tento modul by mali pripraviť psychológovia. Druhým modulom je psychiatrická starostlivosť, podieľajú sa na nej klinický psychológovia. Pri tejto príležitosti Slovenská psychiatrická spoločnosť oslovila kolegov, aby pripravili zoznam rôznych štatistických hlásení, ktoré poskytujú NCZI (v ambulancii je ich 12, v ústavnej starostlivosti 10), čo zdravotníkom spôsobuje záťaž. V júni 2022 prebehol Slovenský psychiatrický zjazd, z ktorého jednoznačne vyplynuli dva body, a to digitalizácia a elektronizácia zberu dát, ktorá by zjednodušila hlásenie a problém vychádzajúci z prezentácie dát od zdravotných poisťovní a prezentácie dát NCZI, keďže to nie sú tie isté dáta. Túto diskrepanciu treba odstrániť. Výhodou NRDO je množstvo dát, ale chýbajú údaje o jednotlivcoch. Bez zmeny zákona 153/2013 o Národnom zdravotníckom informačnom systéme to nebude možné, čiže je nutné ho rozšíriť o Register duševných ochorení. Zároveň je potrebné pripraviť spomínané moduly. Psychiatrický modul nie je v zásade potrebné rozširovať. P. Izáková predostrela úlohu pre RVDZ, aby sa dohodlo, ako sa vec bude realizovať. P. Trechová doplnila p. Izákovú o informáciu o otvorení zákona o Národných registroch, ktorý pripomenkovali, nakoľko uznesenie spred roka nebolo zakomponované do novely a pracovníci NCZI o žiadnych aktivitách SKIZP nevedeli. P. Trechová požiadala o zápis, aby sa v čo najkratšom čase zákon 153/2013 otvoril, aby sa čo najskôr mohli začať tvoriť registre, vyslovila potrebu vytvorenia okrúhleho stola, aby sa definovali požiadavky na registre. Podpredsedníčka Rady prevzala slovo a navrhla zriadenie pracovnej skupiny, v ktorej budú figurovať p. Čvapek - generálny riaditeľ Sekcie zdravia, p. Maliarová za výbor pre kvalitu starostlivosti o duševné zdravie, zástupcovia NCZI a p. Izáková. Podpredsedníčka Rady navrhla, aby hlasovanie o vzniku pracovnej skupiny prebehlo per rollam hlasovaním v termíne do 7.10.2022, zabezpečuje sekretariát RVDZ. Predseda VKSDZ vypracuje

návrh uznesenia o vzniku pracovnej skupiny k vzniku Národného registra duševných ochorení a zašle ho na sekretariát RVDZ.

Bod č. 5 - Informácia o vypracovaných odporúčaníach k plneniu strategických cieľov Národného programu duševného zdravia a práca pracovných skupín pri výboroch RVDZ

Podpredsedníčka Rady odovzdala slovo tajomníčke Rady, ktorá následne prostredníctvom ppt prezentácie informovala prítomných o strategických cieľoch Národného programu duševného zdravia ako aj o prehľade odporúčaní členov výborov Rady vlády SR pre duševné zdravie. Zdôraznila priority programu, ktorými sú podpora, prevencia, skorá intervencia, kvalitná starostlivosť, destigmatizácia, inklúzia, dodržiavanie ľudských práv, vzdelávanie a odborná príprava, výskum, evaluácia a rozvoj poskytovaných služieb. Poskytla informácie o aktuálne prebiehajúcich aktivitách a programoch na školách a pracoviskách, vrátane práce a pripravovaných programoch pracovných skupín výborov. Podpredsedníčka k tomuto bodu otvorila rozpravu. Rozprava neprebehla.

Bod č. 6 - Prerokovanie Návrhu na zmenu štatútov výborov RVDZ kvôli doplneniu zástupcov klinických logopédov

Podpredsedníčka Rady odovzdala slovo členke Rady p. Trechovej, ktorá predložila Návrh na zmenu štatútov výborov RVDZ kvôli doplneniu zástupcov klinických logopédov. Zdôvodnila potrebu doplnenia zástupcov vo výboroch RVDZ. Tajomníčka Rady odovzdala slovo p. Lacikovej, zástupkyňi Komory školských logopédov a členke Rady, ktorá predniesla jednoznačne nepodporné stanovisko kvôli dominancii klinických logopédov, momentálne zastúpenie považuje za rovnovážne, nakoľko vo výboroch je zastúpenie aj z katedry, teda nevidí dôvod na rozšírenie, skôr vníma potrebu odbornej spolupráce a vzdelávania. Tajomníčka Rady upresnila zastúpenie logopédov vo výboroch, t.j. doc. Svetlana Kapalková, PhD., školský logopéd vo Výbore pre primárnu prevenciu, Mgr. Oľívia Gáborová, klinický logopéd vo Výbore pre kvalitu starostlivosti o duševné zdravie, prof. PaedDr. Zsolt Cséfalvay, PhD., Dr.h.c., klinický logopéd vo Výbore pre odbornú prípravu a vzdelávanie. Výbor pre výskum nemá v zastúpení logopéda. Podpredsedníčka rady otvorila rozpravu a poverila tajomníčku Rady, aby ju viedla.

Do rozpravy sa prihlásili:

- p. Mária Šišková – krajská odborníčka pre odbor logopédia upozornila na rozdiel v postgraduálnom štúdiu medzi školskými logopédmi a klinickými logopédmi ako aj cieľovými skupinami, nakoľko klinickí logopédi sa orientujú aj na dospelého klienta.
- p. Hana Laciková – zástupkyňa komory školských logopédov, pripomenula, že pacient nie je len logopedickým pacientom, ale aj pacientom širšieho tímu, rovnako ako aj deti od predškolského veku až po vysokoškolských študentov a prienik zdravotnej starostlivosti je prítomný.

Podpredsedníčka Rady prečítala text uznesenia návrhu, ku ktorému vyhlásila hlasovanie. Návrh uznesenia bol prijatý, na základe výsledkov hlasovania, rozhodol hlas podpredsedníčky Rady.

ZA	PROTI	ZDRŽAL SA HLASOVANIA
13	12	2

Schválené uznesenie Rady č.18/2022 tvorí prílohu 4 k zápisnici.

Bod č. 7 - Prerokovanie a schválenie Dodatku č. 1 k Štatútu výboru pre primárnu prevenciu

Predsedníčka Rady odovzdala slovo poverenej zastupujúcej p. Dzurindovej, ktorá prečítala predkladaný materiál. Podpredsedníčka Rady otvorila rozpravu, do ktorej sa nikto neprihlásil, následne prečítala návrh uznesenia a otvorila hlasovanie. Návrh uznesenia bol prijatý jednohlasne, na základe výsledkov hlasovania:

ZA	PROTI	ZDRŽAL SA HLASOVANIA
26	0	0

Schválené uznesenie Rady č.19/2022 tvorí prílohu 5 k zápisnici.

Bod č. 8 - Prerokovanie a schválenie Dodatku č. 1 k Štatútu výboru pre kvalitu starostlivosti o duševné zdravie

Predsedníčka Rady odovzdala slovo predsedníčke výboru p. Maliarovej, ktorá prečítala predkladaný materiál. Podpredsedníčka Rady otvorila rozpravu, do ktorej sa nikto neprihlásil, následne prečítala návrh uznesenia a otvorila hlasovanie. Návrh uznesenia bol prijatý jednohlasne, na základe výsledkov hlasovania:

ZA	PROTI	ZDRŽAL SA HLASOVANIA
26	0	0

Schválené uznesenie Rady č.20/2022 tvorí prílohu 6 k zápisnici.

Bod č. 9 - Prerokovanie a schválenie Dodatku č.1 k Štatútu výboru pre výskum

Predsedníčka Rady odovzdala slovo členke rady p. Kopányiovej, ktorá prečítala predkladaný materiál. Podpredsedníčka Rady otvorila rozpravu, do ktorej sa nikto neprihlásil, následne prečítala návrh uznesenia a otvorila hlasovanie. Návrh uznesenia bol prijatý jednohlasne, na základe výsledkov hlasovania:

ZA	PROTI	ZDRŽAL SA HLASOVANIA
26	0	0

Schválené uznesenie Rady č.21/2022 tvorí prílohu 7 k zápisnici.

Bod č. 10 - Prerokovanie a schválenie Dodatku č.1 k Štatútu výboru pre odbornú prípravu a vzdelávanie

Predsedníčka Rady odovzdala slovo členke rady p. Dubovcovej, ktorá prečítala predkladaný materiál. Podpredsedníčka Rady otvorila rozpravu, do ktorej sa nikto neprihlásil, následne prečítala návrh uznesenia a otvorila hlasovanie. Návrh uznesenia bol prijatý jednohlasne, na základe výsledkov hlasovania:

ZA	PROTI	ZDRŽAL SA HLASOVANIA
26	0	0

Schválené uznesenie Rady č.22/2022 tvorí prílohu 8 k zápisnici.

Bod č. 11 – Diskusia k implementácii Európskeho rámca pre zlepšenie starostlivosti o duševné zdravie a o spolupráci s paneurópskou koalíciou pre duševné zdravie

Predseda Rady odovzdala slovo tajomníčke Rady, ktorá odprezentovala informácie z pracovného stretnutia týkajúce sa spolupráce Paneurópskej koalície duševného zdravia WHO (ďalej len PKDO WHO) v rámci európskeho regiónu. PKDO WHO je vlajkovou loďou iniciatívy WHO spustená od septembra 2021 v súvislosti s reakciou na narastajúce problémy a rozdiely poskytovania starostlivosti o duševné zdravie, ktoré zvýraznila pandémia Covid-19. Koalícia sa zameriava na zachytenie, vyladenie a zosúladenie aktuálnych priorit a očakávaní v oblasti duševného zdravia prostredníctvom dostupných nástrojov, založených na dôkazoch a osvedčených postupoch. Koalícia zohráva kľúčovú úlohu pri presadzovaní zmien s cieľom dosiahnutia tretieho udržateľného cieľa rozvoja OSN., ktorým je univerzálne zdravotné pokrytie do roka 2030. Tieto investície majú priviesť výrazné úspory nákladov vynaložených na zdravotnú starostlivosť vďaka kvalitnejšej prevencii. Napriek vysokému dopytu po starostlivosti v súčasnosti nedisponujeme dostatočným počtom primerane vyškolených pracovníkov a odborníkov poskytujúcich túto starostlivosť. Hlavnými zadanými bariérami sú v súčasnosti neudržateľná dvojité záťaž pracovníkov primárnej zdravotnej starostlivosti kvôli navýšeniu počtu klientov v spojitosti s Covid-19. Ďalej ide o potrebu navýšenia zdrojov a pretrvávajúci vertikálne organizovaný prístup k duševným ochoreniam. V rámci opatrení ide o vytvorenie dátovej platformy, ktorá by mala priebežne sledovať stav duševného zdravia populácie a výkonnosť poskytovaných služieb, podpora programov na budovanie odolnosti a zvýšenie spokojnosti, najmä detí a mladistvých a poskytovanie zvýšenej podpory u starších ľudí. Inovácie, ktoré poskytujú najväčšiu hodnotu v pomere s financovaním, sú komunitne zameraná starostlivosť, preventívne programy zamerané na zvyšovanie reziliencie sociálno-emocionálneho fungovania v primárnom a sekundárnom vzdelávaní, iniciatívy sociálnej inklúzie, telepsychiatrickej digitálnej intervencie a osveta v oblasti duševného zdravia. Existujú štyri hlavné stratégie na rozšírenie služieb duševného zdravia. Prvou je zvyšovanie kvalifikácie, zabezpečenie dostupných školení a presun odborných úloh zdravotníckych pracovníkov najmä s cieľom posilniť multidisciplinárnu starostlivosť. Druhou je rozšírenie tímov alebo sietí primárnej zdravotnej starostlivosti o odborníkov v oblasti duševného zdravia. Treťou je integrácia poskytovania špecializovanej starostlivosti o duševné zdravie do primárnych služieb zdravotno-sociálnej starostlivosti a poslednou prehĺbenie partnerstiev s existujúcimi komunitnými organizáciami. Podpredseda Rady následne otvorila k tomuto bodu rozpravu.

Do rozpravy sa prihlásili:

- p. Mažárová – zástupkyňa Slovenskej komory sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce sa pýtala, kam sa tento proces uberá, nakoľko inklúzia bez sociálnych pracovníkov nefunguje
- podpredseda Rady uviedla, že problém sa prejavil už pri skladbe personálu pri psychiatrických stacionároch, hlavne kvôli financovaniu sociálnych pracovníkov, pretože by sa na tom mal podieľať rezort práce. Ide o dlhodobý problém, ktorý treba riešiť.
- p. Mažárová upozornila, že ide o problém, ktorý pretrváva už niekoľko rokov.

Bod č. 12 - Prerokovanie a schválenie Návrhu na vytvorenie finančného mechanizmu a o zabezpečení podmienok na podporu aktivít primárnej prevencie v oblasti duševného zdravia

Podpredseda Rady odovzdala slovo členovi Rady p. Vršanskému, ktorý predložil návrh na vytvorenie finančného mechanizmu a o zabezpečení podmienok na podporu aktivít primárnej prevencie v oblasti duševného zdravia. Podpredseda Rady otvorila rozpravu.

Do rozpravy sa prihlásila:

- p. Trechová, ktorá pripomenula, že by chcela podporiť myšlienku riešenia duševného zdravia a vytvárania pracovných skupín zložené z odborníkov

Podpredsedníčka Rady následne prečítala návrh uznesenia a otvorila hlasovanie. Návrh uznesenia bol prijatý jednohlasne, na základe výsledkov hlasovania:

ZA	PROTI	ZDRŽAL SA HLASOVANIA
26	0	0

Schválené uznesenie Rady č.23/2022 tvorí prílohu 9 k zápisnici.

Bod č. 13 – Rôzne

Podpredsedníčka rady otvorila bod rôzne a poverila tajomníčku Rady vedením rozpravy.

Do rozpravy sa prihlásili:

- Podpredsedníčka Rady - informovala ohľadom aktuálne prebiehajúcich zmien na oddeleniach psychiatrie a financovania detských stacionárov a stacionárov pre dospelých
- p. Maliarová informovala o detenčnom ústave a o pracovnom stretnutí na úrovni ministrov a štátnych tajomníkov v danej záležitosti
- p. Mikloško sa predstavil ako nový Komisár pre deti
- p. Vršanský sa pýtal, čo sa deje s plánom obnovy, či sa budú realizovať psycho-sociálne centrá, stacionáre a ako vyzerá celý proces, položil otázku, čo sa bude diať na úrovni výborov RVDZ
- otázky prišla zodpovedať p. Dzadíková zo SIPPOR
- Tajomníčka Rady informovala zúčastnených o návrhoch, ktoré by sa mali preniesť do Akčného plánu, ďalej o Národnom programe duševného zdravia (ďalej len NPDZ), ktorý je v gescii ONK MZ SR, objasnila, že Akčný plán je východiskovým materiálom pre NPDZ, zároveň zúčastnených požiadala o pomoc a kooperáciu pri jeho tvorbe
- p. Trechová sa pýtala, odkiaľ pochádza Akčný plán a kto ho žiada, podporila myšlienku zberu dát
- tajomníčka Rady upresnila, že Národný program duševného zdravia 2021-2030 a akčné plány národného programu duševného zdravia 2021 -2030 sú jednou z úloh MZSR
- p. Klimová podporila myšlienku zberu dát, aby sa postupovalo efektívne a navrhla stanoviť dostatočný čas na zber dát
- p. Trechová požiadala o zdefinovanie registrov
- podpredsedníčka Rady si zber údajov stanovila za svoju úlohu
- p. Izáková sa pýtala na oblasť humanizácie
- p. Okruhlica podotkol, že sa netreba spoliehať na katalóg výkonov, nakoľko MZ SR nemá schopnosť donútiť poisťovne platiť
- p. Trechová navrhla osobitný fond
- p. El Ustová informovala o práci pracovnej skupiny a poďakovala ONK za spoluprácu v poskytovaní údajov pre MIRRI SR
- tajomníčka rady prítomných informovala o pracovných skupinách, v rámci ktorých sú aktuálne tri aktívne a využila priestor na oboznámenie RVDZ o výzvach na vzdelávanie odborníkov poskytujúcich starostlivosť o duševné zdravie v rámci rezortu MZ SR a mimo rezortu, ktoré sa zverejnili v auguste 2022

- p. Jandová sa pýtala, ako to funguje s uznávaním vzdelania zo zahraničia v rámci výziev a podotkla, že väčšina psychológov je SZČO –čo sú momentálne neoprávnené osoby na požiadanie príspevku na vzdelávanie vzhľadom na vykonávanie hospodárskej činnosti.
- p. Klimová podporila túto informáciu
- tajomníčka Rady navrhla, aby sa v tejto fáze podporilo vzdelávanie aktuálne oprávnených žiadateľov, ďalej reagovala, že výzvy nemajú za cieľ dávať obštrukcie a v procese ich plnenia je možné dodatočne požiadať o úpravy, s cieľom splniť míľniky. Podotkla, že do budúcnosti by bolo vhodné otvoriť zákon č. 578/2004 Z. z. alebo inak reagovať na neflexibilitu výziev
- p. Jandová sa pýtala na možnosti štúdia pre novoštvudentov
- p. Trechová navrhuje, že by vzdelávanie malo byť odstupňované a umožnené aj medzirezortne

Bod č. 14 – Záver

Podpredsedníčka Rady a tajomníčka Rady poďakovali všetkým prítomným za aktívnu účasť na rokovaní, vyzvali zúčastneným k budúcej spolupráci a ukončili zasadnutie Rady.

Vypracovala: Desanka Kanderová, tajomníčka Rady

Schválil: Vladimír Lengvarský, predseda Rady